

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 22 päivänä joulukuuta 2022

1096/2022

Laki jätelain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan jätelain (646/2011) 6 §:n 1 momentin 29 kohta, 24 a §:n 1 momentti, 25 §:n 3 momentti, 48 §, 51 §:n 1 momentti, 53 a ja 55 §, 62 §:n 1 momentti, 66 a §:n 1 ja 2 momentti, 69 §:n 3 momentti sekä 128 §,

sellaisina kuin niistä ovat 6 §:n 1 momentin 29 kohta, 51 §:n 1 momentti, 53 a §, 62 §:n 1 momentti, 66 a §:n 1 ja 2 momentti ja 69 §:n 3 momentti laissa 714/2021, 24 a §:n 1 momentti ja 25 §:n 3 momentti laissa 917/2021 sekä 48 § osaksi laeissa 410/2014 ja 714/2021, sekä

lisätään 6 §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on laissa 714/2021, uusi 30–34 kohta, lakiin uusi 48 a–48 g §, 145 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 834/2017, uusi 2 momentti ja lakiin uusi liite seuraavasti:

6 §

Muut määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

29) *jätteen kansainvälisellä siirrolla* jätteiden siirrosta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1013/2006, jäljempänä *jätteesiirtoasetus*, tarkoitettua jätteen siirtoa Suomesta toiseen maahan, toisesta maasta Suomeen ja jätteen siirtoa Suomen kautta;

30) *muovilla* materiaalia, joka koostuu kemikaalilain (599/2013) 6 §:n 1 kohdan a alakohdassa tarkoitetun REACH-asetuksen 3 artiklan 5 alakohdassa määritellystä polymeeristä, johon on saatettu lisätä lisäaineita tai muita aineita ja joka soveltuu lopputuotteiden pääraakeneosaksi, lukuun ottamatta luonnonpolymeerejä, joita ei ole kemiallisesti muunnettu;

31) *kertakäyttöisellä muovituotteella* tuotetta, joka on tehty kokonaan tai osittain muovista ja jota ei ole suunniteltu tai saatettu markkinoille kestämään elinkaarensa aikana useita käyttökertoja siten, että se palautettaisiin tuottajalle täytettäväksi tai sitä käytettäisiin uudelleen alkuperäiseen tarkoitukseen;

32) *kalastusvälineellä* esinettä tai laitteen osaa, jota käytetään kalastuksessa tai vesiviljelyssä elollisten luonnonvarojen pyyntiin tai kasvattamiseen tai joka kelluu veden pinnalla ja jolla pyritään houkuttelemaan ja pyytämään tai kasvattamaan vesien elollisia luonnonvaroja, pois lukien kalastusvälineeseen kuuluvat sähkö- ja elektroniikkalaitteet;

33) *kalastusvälinejätteellä* kalastusvälinettä tai sen osaa, joka on 5 §:ssä tarkoitettua jätettä;

HE 141/2022
YmVM 14/2022
EV 180/2022

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2019/904 (32019L0904); EUVL L 155, 12.6.2019, s. 1

34) *tupakkatuotteella* tupakkalain (549/2016) 2 §:n 1 kohdassa tarkoitettua tupakka-tuotetta.

24 a §

Markkinavalvonta

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto valvoo markkinavalvontaviranomaisena pakkauksia, ajoneuvoja sekä niiden materiaaleja ja osia, paristoja ja akkuja, sähkö- ja elektroniikkalaitteita sekä muita tuotteita koskevien vaatimusten ja rajoitusten noudattamista siten kuin niistä tarkemmin säädetään 5 b tai 10 §:n nojalla annetuissa valtioneuvoston asetuksissa.

25 §

Muut valvontaviranomaiset

Verohallinto valvoo toimialallaan 68 §:ssä tarkoitettuja juomapakkauksia koskevien tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamista. Tulli valvoo yhteistyössä Suomen ympäristökeskuksen kanssa jätteiden kansainvälisiä siirtoja ja yhteistyössä Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kanssa tuottajavastuun piiriin kuuluvien tuotteiden etäkauppaa. Tulli valvoo lisäksi elohopea-asetuksen 4 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua tuontia jätteenä koskevan rajoituksen noudattamista.

48 §

Tuottajavastuun piiriin kuuluvat tuotteet ja tuottajat

Tuottajavastuu koskee myyntitavasta riippumatta seuraavia tuotteita ja niitä ammattimaisesti markkinoille saattavia tai etäkaupalla suoraan käyttäjille myyviä tuottajia:

1) moottorikäyttöisen ja muun ajoneuvon tai laitteen renkaat, joiden tuottajana pidetään tällaisen renkaan valmistajaa, maahantuojaa tai pinnoittajaa taikka renkailla varustetun ajoneuvon tai laitteen maahantuojaa;

2) henkilöautot, pakettiautot ja niihin rinnastettavat muut ajoneuvot, joiden tuottajana pidetään tällaisen ajoneuvon valmistajaa tai maahantuojaa taikka sitä, joka toimittaa maahan ajoneuvoja kotimaisen käyttäjän nimissä;

3) sähkö- ja elektroniikkalaitteet, joiden tuottajana pidetään laitteen valmistajaa tai maahantuojaa taikka sellaista myyjää, joka myy laitteita omalla nimellään tai tavaramerkillään;

4) paristot ja akut, mukaan lukien sähkö- ja elektroniikkalaitteisiin, ajoneuvoihin tai muihin tuotteisiin sisältyvät paristot ja akut, joiden tuottajana pidetään pariston tai akun markkinoille saattajaa;

5) sanomalehdet, aikakauslehdet, toimistopaperit ja muut niihin rinnastettavat paperituotteet, joiden tuottajana pidetään paperituotteiden valmistukseen käytettävän paperin valmistajaa tai maahantuojaa taikka painetun paperituotteen maahantuojaa;

6) pakkaukset, joiden tuottajana pidetään tuotteen pakkaajaa tai pakatun tuotteen maahantuojaa; pakkausten, joita käytetään elintarvikkeiden ja muiden tuotteiden pakkaamiseen myyntipaikalla suoraan kuluttajille (palvelupakkaus) sekä pakkausten, joita käytetään käsittelemättömien maatalous- ja puutarhatuotteiden pakkaamiseen (viljelijäpakkaus), tuottajana pidetään kuitenkin niiden valmistajaa tai maahantuojaa;

7) kertakäyttöisiin muovituotteisiin kuuluvat loppukäyttäjille tyhjinä myytävät juomamukit ja niiden korkit ja kannet, joiden tuottajana pidetään tuotteen valmistajaa tai maahantuojaa;

8) kertakäyttöisiin muovituotteisiin kuuluvat henkilökohtaiseen hygieniaan ja kuluttajakäyttöön tarkoitetut kosteuspyyhkeet, joiden tuottajana pidetään tuotteen valmistajaa tai maahantuojaa;

9) kertakäyttöisiin muovituotteisiin kuuluvat kuluttajakäyttöön tarkoitetut ilmapallot, joiden tuottajana pidetään tuotteen valmistajaa tai maahantuojaa;

10) kertakäyttöisiin muovituotteisiin kuuluvat suodattimelliset tupakkatuotteet ja tupakansuodattimet, joiden tuottajana pidetään tuotteen valmistajaa tai maahantuojaa;

11) muovia sisältävät kalastusvälineet, joiden tuottajana pidetään tuotteen valmistajaa tai maahantuojaa.

Tuottajavastuu ei kuitenkaan koske paalirehun pakkausmateriaalin tuottajia.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä siitä, mitä 1 momentissa tarkoitettujen tuotteiden ja niitä mainitussa momentissa tarkoitettujen tuottajien ovat. Valtioneuvoston asetuksella voidaan myös antaa tarkempia säännöksiä tuottajavastuuta koskevien säännösten soveltamisesta, jos tuotteet hankitaan toisesta maasta tai viedään maasta sähköisellä tai muulla etäkaupalla.

48 a §

Eräiden kertakäyttöisten muovituotteiden tuottajan kustannusvastuu

Poiketen siitä, mitä 46 §:n 1 momentissa säädetään, seuraavilla tuottajilla on ainoastaan 48 b §:n mukainen kustannusvastuu kuntien toteuttamista jätehuolto- ja siivoustoimista:

1) kertakäyttöisiin muovituotteisiin kuuluvien henkilökohtaiseen hygieniaan ja kuluttajakäyttöön tarkoitettujen kosteuspyyhkeiden tuottajat;

2) kertakäyttöisiin muovituotteisiin kuuluvien kuluttajakäyttöön tarkoitettujen ilmapallojen tuottajat;

3) kertakäyttöisiin muovituotteisiin kuuluvien suodattimellisten tupakkatuotteiden ja tupakansuodattimien tuottajat.

Edellä 1 momentissa tarkoitettujen tuottajien kustannusvastuu koskee tuottajan Suomen markkinoille saattamia tuotteita ja etäkaupalla suoraan käyttäjille myymiä tuotteita sekä tuottajan markkinaosuuteen nähden kohtuulliseksi katsottavaa osuutta muista vastaavista tuotteista riippumatta tuotteiden markkinoille saattamisen ajankohdasta.

48 b §

Tuottajan kustannusvastuu tietyistä kuntien toteuttamista jätehuolto- ja siivoustoimista

Edellä 48 §:n 1 momentin 6–10 kohdissa tarkoitettujen kertakäyttöisten muovituotteiden tuottajien on vastattava tuotteista kunnille 48 c §:ssä tarkoitetuilla alueilla aiheutuvien jätehuolto- ja siivoustoimien kustannuksista vuosittain ja tuoteryhmittäin siten kuin 2–4 momentissa säädetään.

Kertakäyttöisiin muovituotteisiin kuuluvien kosteuspyyhkeiden ja kertakäyttöisiin muovituotteisiin kuuluvien ilmapallojen tuottajien on vastattava kustannuksista, jotka koituvat kunnalle kyseisistä tuotteista aiheutuvan roskaantumisen siivoamisesta ja siivottujen roskien kuljetuksesta ja käsittelystä.

Kertakäyttöisiin muovituotteisiin kuuluvien suodattimellisten tupakkatuotteiden ja tupakansuodattimien tuottajan on vastattava kustannuksista, jotka kunnalle koituvat:

1) kyseisistä tuotteista aiheutuvan roskaantumisen ehkäisemiseksi järjestetyn jätteen keräyksen, kuljetuksen ja käsittelyn järjestämisestä, mukaan lukien tupakkajätteelle tarkoitetut keräysastiat;

2) kyseisistä tuotteista aiheutuvan roskaantumisen siivoamisesta ja siivottujen roskien kuljetuksesta ja käsittelystä;

3) 1 ja 2 kohdassa tarkoitettuihin toimiin ja roskaantumisen ehkäisemiseen liittyvästä tiedotuksesta ja neuvonnasta.

Liitteessä tarkoitettujen kertakäyttöisiin muovituotteisiin kuuluvien pakkausten tuottajan sekä kertakäyttöisiin muovituotteisiin kuuluvien loppukäyttäjille tyhjinä myytävien juomamukien tuottajan on 46 §:n 1 momentissa säädetyn tuottajavastuun lisäksi vastattava kustannuksista, jotka kunnalle koituvat kyseisistä tuotteista aiheutuvan roskaantumisen:

- 1) ehkäisemiseksi järjestetystä jätteen keräyksestä, kuljetuksesta ja käsittelystä;
- 2) siivoamisesta, roskien kuljetuksesta ja käsittelystä.

48 c §

Kustannusvastuun piiriin kuuluvat alueet

Edellä 48 b §:ssä säädetty tuottajan kustannusvastuu koskee alueita:

- 1) jotka kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta annetun lain (669/1978) nojalla kuuluvat kunnan puhtaanapitovastuulle;
- 2) joilla kunta on 74 §:n 1 momentin 1, 2 ja 5 kohdassa tarkoitettu toiminnon pitäjä tai alueen haltija;
- 3) joilla kunnalla on 76 §:n tarkoittamana alueen pitäjänä tai haltijana velvollisuus järjestää riittävä jätteen keräys ja muut jätehuollon palvelut.

48 d §

Tuottajan kustannusvastuun määräytyminen

Tuottajan 48 b §:ssä tarkoitettu kustannusvastuu määräytyy seuraavin perustein:

- 1) tuottajien osuus kuntien ilmoittamista kustannuksista 48 c §:ssä tarkoitetuilla alueilla tehdyistä jätehuolto- ja siivoustoimista sekä tiedotus- ja neuvontatoimista, jotka on katsottava tarpeellisiksi roskaantumisen ennalta ehkäisemiseksi ja vähentämiseksi;
- 2) kunkin 48 b §:ssä tarkoitettujen tuoteryhmien osuus 1 kohdassa tarkoitetuista kustannuksista laskettuna jätteen ja roskan painon, kappalemäärän, tilavuuden tai näiden yhdistelmän tai muun tarkoituksenmukaisen tekijän perusteella;
- 3) tuottajan tai tuottajayhteisön osuus Suomen markkinoille saatetuista tuotteista ja etäkaupalla suoraan käyttäjille myydyistä tuotteista sekä tuottajan markkinaosuuteen nähden kohtuulliseksi katsottava osuus muista vastaavista tuotteista riippumatta tuotteiden markkinoille saattamisen ajankohdasta.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettua tuottajien kustannusosuudesta sekä 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua kustannusten jakamisesta tuoteryhmittäin. Asetuksessa säädetystä kustannusten jakamisperusteesta voidaan poiketa, jos tuottaja tai tuottajayhteisö osoittaa, että tuotteen ja tuoteryhmän osuus kerätyistä tai siivotusta roskasta on olosuhteiden muuttumisen johdosta merkittävästi pienempi kuin mitä asetuksessa säädetty kustannusten jakamisperuste osoittaa.

48 e §

Kunnan jätehuolto- ja siivouskustannusten ilmoittaminen ja korvaaminen

Ollakseen oikeutettu tuottajan maksamiin korvauksiin kunnan on vuosittain toukokuun loppuun mennessä ilmoitettava Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle 48 d §:ssä tarkoitettujen jätehuolto- ja siivouskustannuksensa edelliseltä vuodelta. Ilmoituksessa on eriteltävä kustannukset, jotka ovat aiheutuneet:

- 1) roskaantumisen ehkäisemiseksi järjestetystä jätteen keräyksestä, kuljetuksesta ja käsittelystä;
- 2) roskaantumisen siivoamisesta, roskien kuljetuksesta ja käsittelystä;

3) erillisistä tupakkajätteelle tarkoitetuista jäteastioista sekä 48 b §:n 3 momentin 3 kohdassa tarkoitettusta tiedotuksesta ja neuvonnasta.

Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus tekee päätöksen kunnalle maksettavista korvauksista 48 d §:ssä säädetyn perusteella. Päätöksessä on eriteltävä jokaisen 62 §:ssä tarkoitettun tuottajayhteisön ja tuottajan korvaukset tuoteryhmittäin ja päätöksestä on käytävä ilmi kullekin kunnalle maksettavan korvauksen kokonaismäärä. Tuottajayhteisön ja tuottajan on maksettava korvaukset Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle, joka tilittää ne edelleen kunnille. Tuottajan on maksettava korvausten perimisestä ja niiden tilittämisestä aiheutuvat kustannukset viranomaisille.

48 f §

Koostumus selvitys

Tuottajien on yhdessä tehtävä selvitys kunnan 48 c §:ssä tarkoitetuilta alueilta keräämien jätteiden ja siivoamien roskien koostumuksesta (*koostumus selvitys*) vähintään kolmen vuoden välein. Kuntien on toimitettava tuottajille selvityksessä tarvittavat tiedot ja muutoinkin tarvittavin toimin avustettava selvityksen toteuttamisessa. Selvitys on toimitettava ympäristöministeriölle.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä koostumus selvityksen sisällöstä sekä kuntien velvollisuudesta toimittaa tietoja ja avustaa selvityksen toteuttamisessa.

48 g §

Kunnan velvollisuudet tupakkatuotteista aiheutuvan roskaantumisen ennalta ehkäisemisessä

Kunnan on järjestettävä 48 §:n 1 momentin 10 kohdassa tarkoitetuista tupakkatuotteista aiheutuvan jätteen keräys edellä 48 c §:ssä tarkoitetuilla alueilla sekä mainittuihin tuotteisiin ja jätteisiin liittyvä neuvonta ja tiedotus 51 §:n mukaisesti. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä tupakkajätteelle tarkoitettujen jäteastioiden vähimmäismäärästä ja sijoittelusta sekä tiedotuksen ja neuvonnan sisällöstä pois lukien tiedotus uudelleen käytettävistä vaihtoehdoista.

51 §

Tuottajan tiedotus- ja neuvontavelvollisuus

Tuottajan on tiedotettava käytöstä poistettujen tuotteiden vastaanottoaikkojen sijainnista ja aukioloajoista, niissä vastaanotettavista jätteistä sekä muista vastaanoton toimivuuden kannalta tarpeellisista asioista. Tuottajan on lisäksi tiedotettava ja neuvottava jätteen määrän ja haitallisuuden vähentämistä ja uudelleen käyttöä ja uudelleen käytön valmistelua koskevista toimista, roskaantumisen vaikutuksista ja ehkäisemisestä sekä tarpeen mukaan käytössä olevista uudelleen käytettävistä vaihtoehdoista tuotteelle. Tiedotus ja neuvonta voi olla erilaista eri tuoteryhmille. Tuottajan on tarvittaessa järjestettävä tiedottaminen ja neuvonta yhdessä kunnan ja muiden jätehuollon toimijoiden kanssa. Tuottajan tiedotus- ja neuvontavelvollisuus ei koske 48 §:n 1 momentin 10 kohdassa tarkoitettua tuottajaa.

53 a §

Tuottajan omavalvonta

Tuottajan on valvottava säännöllisesti ja suunnitelmallisesti tässä luvussa säädettyjen velvoitteiden toteutumista sekä kehitettävä tätä koskevan tiedon luotettavuutta (*omavalvonta*). Omavalvonnan tueksi on tarvittaessa teetettävä säännöllinen tarkastus riippumattomalla ja ammattitaitoisella henkilöllä. Tuottajan on laadittava omavalvonnasta kirjallinen suunnitelma, joka on liitettävä 101 §:ssä tarkoitettuun hakemukseen tuottajarekisteriin hyväksymiseksi.

Edellä 1 momentissa tarkoitettussa suunnitelmassa on oltava vähintään seuraavat tiedot:

- 1) tuottajan 54 §:n 1 momentissa tarkoitetun kirjanpidon toteuttaminen ja sitä koskevien tietojen luotettavuuden arviointi ja kehittäminen;
- 2) tuottajan 46, 48 b ja 49 b §:ssä tarkoitetun kustannusvastuun täyttymisen arviointi;
- 3) tuottajan 63 a §:ssä tarkoitettujen maksuosuuksien seuranta ja kehittäminen;
- 4) omavalvonnan tueksi tehtävät tarkastukset.

Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi hyväksyä poikkeuksen 2 momentissa tarkoitetusta vaatimuksesta, jos se on perusteltua tuottajan toiminnan laatu ja laajuus huomioon ottaen. Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi tarvittaessa määrätä tarkastuksen teettämisestä 1 momentissa tarkoitetun omavalvonnan tueksi.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä 1 momentissa säädetyn tarkastuksen sisällöstä, sen suorittamisen ajankohdasta ja tarkastuksia tekevän henkilön ammatillisista pätevyysvaatimuksista sekä 2 momentin 1–3 kohdassa säädetystä vaatimuksista.

55 §

Tuottajan rekisteröitymisen varmistaminen

Edellä 48 §:n 1 momentissa tarkoitetun tuottajan on toimittaessaan tuotteen sen jakelijalle ilmoitettava tälle kuulumisestaan 142 §:ssä tarkoitettuun tuottajarekisteriin. Jakelijan ja muun yrityksen sekä julkisen hankintayksikön, joka hankkii käyttöönsä 48 §:ssä tarkoitettuja tuotteita, on varmistettava mahdollisuuksien mukaan, että sille toimitetun tuotteen tuottaja kuuluu tuottajarekisteriin.

62 §

Tuottajayhteisöön liittyminen

Tässä luvussa säädettyjen velvollisuuksiensa täyttämiseksi tuottajan on liityttävä 142 §:ssä tarkoitettuun tuottajarekisteriin hyväksytyyn tuottajayhteisöön tai perustettava sellainen yhdessä muiden tuottajien kanssa. Tuottajayhteisöön ei saa kuulua muita kuin tuottajia. Pakkausten tuottajayhteisön toimialan on katettava kaikki pakkausmateriaalit ja 48 §:n 1 momentin 7 kohdassa tarkoitetut tyhjinä myytävät juomamukit.

66 a §

Tuottajan tai muun toimijan valtuutettu edustaja

Suomeen sijoittautuneen toimijan, joka myy etäkaupalla suoraan käyttäjille toiseen valtioon tuottajavastuun piiriin kuuluvia tuotteita, on vastattava tuottajavastuovelvoitteidensa täyttämiseksi kyseisessä valtiossa. Seuraavia 48 §:n 1 momentissa tarkoitettuja tuotteita etäkaupalla suoraan käyttäjille toiseen Euroopan unionin jäsenvaltioon myyvän toimijan on tuottajavastuovelvoitteidensa täyttämiseksi nimettävä kyseiseen jäsenvaltioon sijoittautunut valtuutettu edustaja:

- 1) sähkö- ja elektroniikkalaitteet;
- 2) liitteessä tarkoitetut kertakäyttöisiin muovituotteisiin kuuluvat pakkaukset;
- 3) kertakäyttöisiin muovituotteisiin kuuluvat tyhjinä loppukäyttäjille myytävät juomamukit ja niiden korkit ja kannet;
- 4) kertakäyttöisiin muovituotteisiin kuuluvat henkilökohtaiseen hygieniaan ja kuluttajakäyttöön tarkoitetut kosteuspyyhkeet;
- 5) kertakäyttöisiin muovituotteisiin kuuluvat kuluttajakäyttöön tarkoitetut ilmapallot;
- 6) kertakäyttöisiin muovituotteisiin kuuluvat suodattimelliset tupakkatuotteet ja tupakansuodattimet;
- 7) muovia sisältävät kalastusvälineet.

Poiketen siitä, mitä 62 §:n 1 momentissa säädetään, toiseen Euroopan unionin jäsenvaltioon sijoittautuneen tuottajan, joka myy 1 momentissa tarkoitettuja tuotteita etäkaupalla suoraan käyttäjille Suomeen, on tuottajayhteisöön liittymisen sijasta nimettävä valtuutettu edustaja vastaamaan velvoitteidensa täyttämistä Suomessa. Muu toiseen valtioon sijoittautunut 48 §:ssä tarkoitettuja tuotteita myyvä etämyyjä voi tuottajayhteisöön liittymisen sijasta nimetä Suomeen sijoittautuneen valtuutetun edustajan vastaamaan velvoitteistaan Suomessa.

69 §

Juomapakkausten palautusjärjestelmän ylläpitäjän velvollisuudet

Juomapakkausten palautusjärjestelmän ylläpitäjän on noudatettava, mitä 48 b–48 d §:ssä säädetään tuoteryhmäkohtaisten korvausten maksuvelvollisuudesta kunnille ja kustannusvastuun jakamisesta samaa tuoteryhmää edustavien eri tuottajayhteisöjen sekä tuottajien kesken, 48 f §:ssä koostumusselvityksestä, 51 §:ssä tuottajan tiedotus- ja neuvontavelvollisuudesta, 53 a §:ssä tuottajan omavalvonnasta ja 54 §:ssä tuottajan kirjanpito- ja tiedonantovelvollisuudesta. Juomapakkausten palautusjärjestelmään, johon otetaan jäseniä, sovelletaan lisäksi, mitä 63 a §:ssä säädetään tuottajien maksuosuuksista ja niiden mukauttamisesta, 64 §:ssä tuottajarekisteriin hyväksytyyn tuottajan ja tuottajayhteisön toiminnan turvaamisesta, 65 §:ssä tuottajien ja tuottajayhteisöjen yhteistyöstä, 66 §:ssä tuottajayhteisöjen palvelunhankinnasta, 66 a §:ssä tuottajan tai muun toimijan valtuutetusta edustajasta ja 66 b §:ssä Suomessa valtuutettuna edustajana toimimisesta.

128 §

Tuottajavastuuta koskevan rikkomuksen tai laiminlyönnin oikaiseminen

Jos 6 luvussa tarkoitettu tuottaja tai tuottajayhteisö taikka 68 §:ssä tarkoitettu juomapakkausten palautusjärjestelmän ylläpitäjä ei ole järjestänyt 46 §:n 1 momentissa säädettyyn tuottajavastuuseen perustuvaa uudelleenkäyttöä, kierrätystä, muuta hyödyntämistä tai muuta jätehuoltoa tai jos se ei ole noudattanut 48 e §:ssä tarkoitetun päätöksen mukaisia korvausten maksuvelvollisuutta tai 48 f §:ssä säädettyä velvollisuutta tehdä koostumusselvitys tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten tai määräysten mukaisesti, Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi sen lisäksi, mitä 126 §:ssä säädetään:

- 1) velvoittaa tuottajan, tuottajayhteisön tai juomapakkausten palautusjärjestelmän ylläpitäjän saattamaan toimintansa tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten tai määräysten mukaiseksi sekä osoittamaan muutokset tehdyiksi;
- 2) kieltää tuottajaa saattamasta 48 §:ssä tarkoitettua tuotetta markkinoille, kunnes tuottaja on hyväksytty tai merkitty 142 §:n mukaiseen tuottajarekisteriin tai kunnes tuottaja on

suorittanut 48 e §:ssä tarkoitetun päätöksen mukaisen maksuvelvollisuutensa tai 48 f §:n mukaisen velvollisuuden tehdä koostumus selvitys.

145 §

Kustannusten ja maksujen periminen

Edellä 48 e §:ssä tarkoitettuun päätökseen perustuvan tuottajalta perittävän korvauksen täytäntöönpanoon sovelletaan, mitä ulosottokaassa (705/2007) säädetään.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2023.

Tämän lain 48 d §:n 1 momentin 1 ja 2 kohdassa tarkoitetut kunnan kustannukset, pois lukien lain 48 g §:n mukaisesta keräyksestä sekä tiedotuksesta ja neuvonnasta aiheutuvat kustannukset, ovat vuosina 2023–2025 4,79 euroa asukkaalta kunakin vuonna. Kunnan asukaslukuna pidetään maksun määräytymisvuoden joulukuun 31 päivän asukaslukua.

Tämän lain 48 b §:n mukaista tuottajan kustannusvastuuta sovelletaan kertakäyttöisiin muovituotteisiin kuuluvien suodattimellisten tupakkatuotteiden ja tupakansuodattimien tuottajaan 1 päivästä tammikuuta 2023.

Tämän lain 48 b §:n mukaista tuottajan kustannusvastuuta sovelletaan liitteessä tarkoitettujen kertakäyttöisen muovituotteiden tuottajaan 1 päivästä tammikuuta 2023.

Tuottajavastuuta koskevan 6 luvun säännöksiä sovelletaan 48 §:n 1 momentin 7 kohdassa tarkoitettujen tyhjinä myytävien juomamukien tuottajaan 1 päivästä tammikuuta 2024. Jätelain 46 §:n mukaista velvollisuutta järjestää mainittujen juomamukien jätehuolto sekä vastata siitä aiheutuvista kustannuksista sekä mainittuja juomamukeja koskevaa 48 b §:n mukaista tuottajan kustannusvastuuta sovelletaan kuitenkin vasta 1 päivästä tammikuuta 2025.

Tämän lain 48 a §:n mukaista tuottajan kustannusvastuuta sovelletaan kertakäyttöisiin muovituotteisiin kuuluvien ilmapallojen ja kosteuspyyhkeiden tuottajaan 1 päivästä tammikuuta 2025. Tuottajayhteisön tai 62 §:n 2 momentissa tarkoitetun tuottajan on tehtävä 101 §:ssä tarkoitettu hakemus tuottajarekisteriin hyväksymiseksi viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2024.

Tämän lain 48 §:n 1 momentin 6 kohtaa sovelletaan sellaisena kuin se oli tämän lain voimaantullessa 31 päivään joulukuuta 2023. Myös tämän lain voimaan tullessa voimassa ollut 48 §:n 2 momenttia sovelletaan 31 päivään joulukuuta 2023.

Tämän lain 46 §:n mukaista vastuuta jätehuollosta ja sen kustannuksista sovelletaan muovia sisältävän kalastusvälineen tuottajaan 1 päivästä tammikuuta 2025. Tuottajayhteisön tai 62 §:n 2 momentissa tarkoitetun tuottajan on tehtävä 101 §:ssä tarkoitettu hakemus tuottajarekisteriin hyväksymiseksi viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2023.

Helsingissä 20.12.2022

Tasavallan Presidentti

Sauli Niinistö

Ympäristö- ja ilmastoministeri Maria Ohisalo

Seuraavat pakkaukset ovat 48 b §:n 4 momentissa tarkoitettuja kertakäyttöisiä muovituotteita:

1) elintarvikepakkaukset eli astiat, kuten kannelliset ja kannettomat rasiat, joissa säilytetään elintarvikkeita, jotka:

a) on tarkoitettu syötäväksi välittömästi joko paikalla tai mukaan otettuina;

b) syödään tavallisesti astiasta; ja

c) ovat valmiita syötäväksi ilman kypsentämistä, keittämistä tai lämmittämistä taikka muuta lisävalmistamista;

2) joustavasta materiaalista valmistetut pakkaukset ja kääreet, joiden sisältämä ruoka on tarkoitettu nautittavaksi välittömästi pakkauksesta tai kääreestä ilman lisävalmistamista;

3) tilavuudeltaan enintään kolmen litran juomapakkaukset eli astiat, joita käytetään nesteitä varten, kuten juomapullot ja niiden korkit ja kannet, sekä yhdistelmäateriaalipakkaukset korkkeineen ja kansineen, paitsi lasiset tai metalliset juomapakkaukset, joissa on muovikorkit tai -kannet;

4) muut kuin loppukäyttäjille tyhjinä myytävät juomamukit, niiden korkit ja kannet mukaan luettuina;

5) kevyet muoviset kantokassit.

Edellä 1 kohdassa tarkoitettuina elintarvikepakkauksina ei pidetä lautasia, 3 kohdassa tarkoitettuja juomapakkauksia eikä 2 kohdassa tarkoitettuja joustavasta materiaalista valmistettuja pakkauksia ja kääreitä.